

COMMISSIE VAN ADVIES VOOR DE NIET-VERSPREIDING VAN KERNWAPENS

Jaarverslag 2023

FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie

Vooruitgangstraat 50 – 1210 Brussel

Ondernemingsnummer: 0314.595.348

○ 0800 120 33 (gratis nummer)

○ FODEconomie

○ @fodeconomie

○ [linkedin.com/company/fod-economie](https://www.linkedin.com/company/fod-economie) (tweetalige pagina)

○ [instagram.com/fodeconomie](https://www.instagram.com/fodeconomie)

○ [youtube.com/user/FODEconomie](https://www.youtube.com/user/FODEconomie)

○ economie.fgov.be

Verantwoordelijke uitgever:

Séverine Waterbley

Voorzitter van het Directiecomité

Vooruitgangstraat 50 – 1210 Brussel

Internetversie

081-24

Inhoud

1. Oprichting van de Commissie.....	4
2. Samenstelling van de Commissie.....	4
3. Doel van de Commissie	5
4. Leden van de Commissie in 2023.....	5
5. Wettelijke aspecten.....	5
6. De context in 2023.....	5
6.1. Activiteiten van de Nuclear Suppliers Group	5
6.2. België	6
7. Activiteiten in 2023.....	6
7.1. Vergaderingen.....	6
7.2. Machtigingen	7
7.3. Weigeringen	8
7.4. Adviesverstrekkingen.....	8
7.5. Andere activiteiten	8

Lijst van tabellen

Tabel 1. Evolutie van het aantal toegekende machtigingen in de voorbije 5 jaar	7
Tabel 2. Evolutie van het aantal weigeringen in de voorbije 5 jaar	8

1. Oprichting van de Commissie

Artikel 1 van de wet van 9 februari 1981 houdende de voorwaarden voor export van kernmaterialen en kernuitrustingen, evenals van technologische gegevens, stelt een commissie in die advies geeft over de nucleaire uitvoer vanuit België (hierna de Commissie):

“Met het oog op de uitvoering van de internationale akkoorden over de niet-verspreiding van kernwapens mag niemand kernmaterialen, kernuitrustingen en technologische kerngegevens en hun afgeleiden overdragen aan niet-kernwapenstaten, behalve voor vreedzaam gebruik en na de vereiste controles. Opdat de naleving van die voorwaarden wordt verzekerd, is elke overdracht onderworpen aan een voorafgaande machtiging die, door de Minister tot wiens bevoegdheid de Energie behoort, wordt afgegeven na advies van een commissie van advies waarvan de leden door de Koning worden aangewezen en die onder meer bestaat uit vertegenwoordigers van de Ministers tot wier bevoegdheid de Economische Zaken, de Buitenlandse Zaken, de Buitenlandse Handel, de Justitie, de Volksgezondheid, het Leefmilieu en het Wetenschapsbeleid behoren.”¹

Met het koninklijk besluit van 12 mei 1989 over de overdracht aan niet-kernwapenstaten van kernmaterialen, kernuitrustingen, technologische kerngegevens en hun afgeleiden trad de Commissie in werking.

2. Samenstelling van de Commissie

De huidige samenstelling van de Commissie wordt geregeld door het koninklijk besluit van 5 juni 2004 en het koninklijk besluit van 9 december 2008 tot wijziging van het koninklijk besluit van 12 mei 1989 over de overdracht aan niet-kernwapenstaten van kernmaterialen, kernuitrustingen, technologische kerngegevens en hun afgeleiden.

De koning benoemt de voorzitter van de Commissie en haar leden op voorstel van de volgende ministers:

- de minister bevoegd voor Energie, die de voorzitter aanduidt, de plaatsvervangende voorzitter, een effectief lid en een plaatsvervangend lid;
- de minister bevoegd voor Economie, die een effectief lid en een plaatsvervangend lid aanwijst;
- de minister van Buitenlandse Zaken, die een effectief lid en een plaatsvervangend lid aanwijst;
- de minister bevoegd voor Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle, die een effectief lid en een plaatsvervangend lid aanwijst;
- de minister bevoegd voor Leefmilieu, die een effectief lid en een plaatsvervangend lid aanwijst;
- de minister bevoegd voor Buitenlandse Handel, die een effectief lid en een plaatsvervangend lid aanwijst;
- de minister bevoegd voor Staatsveiligheid, die een effectief lid en een plaatsvervangend lid aanwijst;
- de minister bevoegd voor Volksgezondheid, die een effectief lid en een plaatsvervangend lid aanwijst;
- de minister van Landsverdediging, die een effectief lid en een plaatsvervangend lid aanwijst;
- de minister bevoegd voor Financiën en Algemene Administratie van de Douane en Accijnzen, die een effectief lid en een plaatsvervangend lid aanwijst;
- de minister bevoegd voor Wetenschapsbeleid, die een effectief lid en een plaatsvervangend lid aanwijst.

Elk gewest kan ook een waarnemer aanwijzen om te zetelen in de vergaderingen van de Commissie.

---

¹ De wet werd op dit punt aangevuld door het koninklijk besluit dat voorziet dat de ministers tot wie hun bevoegdheid de Landsverdediging en de Administratie der douane en accijnzen behoren, ook vertegenwoordigd zijn binnen de Commissie.

3. Doel van de Commissie

De Commissie brengt advies uit, zoals bedoeld in artikel 1 van de wet van 9 februari 1981.

Ook brengt de Commissie advies uit over elk ontwerp tot wijziging van de lijst van nucleaire goederen.

4. Leden van de Commissie in 2023

De voorzitter, de ondervoorzitter, de effectieve en de plaatsvervangende leden werden benoemd bij het koninklijk besluit van 21 juni 2022 tot benoeming van de voorzit(s)ter, de ondervoorzit(s)ter, de leden en de plaatsvervangende leden van de Commissie van advies voor de niet-verspreiding van kernwapens. De benoeming is geldig voor drie jaar maar de leden blijven in functie totdat een nieuw besluit wordt aangenomen.

Het plaatsvervangend lid van de minister van Buitenlandse Handel werd vervangen bij het koninklijk besluit van 25 april 2023 tot benoeming van een plaatsvervangend lid van de Commissie van advies voor de niet-verspreiding van kernwapens. De benoeming is geldig tot vervanging van het koninklijk besluit van 21 juni 2022.

5. Wettelijke aspecten

Het opmaken van een jaarverslag van de Commissie van advies voor de niet-verspreiding van kernwapens is geen verplichting die door een wet of besluit is opgelegd.

Door het voorleggen van dit jaarverslag aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers wil de Commissie tegemoetkomen aan de wens van het parlement vermeld in punt 10 van de resolutie van 14 november 2012 tot verbetering van de procedure over uitvoer van nucleair materiaal.

6. De context in 2023

6.1. Activiteiten van de Nuclear Suppliers Group

De vaststelling van de voorwaarden voor de uitvoer van nucleaire materialen en de voorbereiding van de lijsten van nucleaire exporten wordt gedaan door de Nuclear Suppliers Group (NSG), waarvan België sinds 1976 een van de leden is. Die groep van nucleaire leveranciers is een groep van landen die inspanningen levert om bij te dragen tot de non-proliferatie van kernwapens door het implementeren van twee reeksen richtlijnen over de uitvoer van nucleaire goederen en aanverwante goederen die verband houden met het nucleaire domein. Die richtlijnen en exportlijsten worden gepubliceerd onder IAEA INFCIRC 254/Part1 (Rev.14, voor de uitvoer van louter nucleaire goederen) en IAEA INFCIRC 254/Part2 (Rev.12, voor de export van goederen voor dubbel gebruik, nucleair en niet-nucleair).

Tijdens de plenaire vergadering van de NSG in Warschau, Polen in juni 2022 werd bekend gemaakt dat Argentinië het voorzitterschap van de NSG zou opnemen van juni 2022 tot juni 2023. Zoals gemeld op de plenaire vergadering in Brussel in juni 2021 valt de plenaire vergadering op het einde van het voorzitterschap van een land. Voorheen werden de plenaire vergaderingen aan het begin van het voorzitterschap gehouden.

Het moet ook genoteerd worden dat er sinds de plenaire vergadering in Brussel in 2021 er geen "public statement" meer is gepubliceerd. Het "public statement" moet unaniem goedgekeurd worden door alle leden alvorens dit publiekelijk gemaakt mag worden. Door enkele lopende conflicten zijn enkele leden niet akkoord met de verwoording van enkele paragrafen in de tekst, waardoor er geen unaniem akkoord bereikt kon worden.

Van 13 tot en met 14 juli 2023 heeft de NSG haar 32e plenaire vergadering gehouden in Buenos Aires, Argentinië. Tijdens deze vergadering hebben de leden hun standpunten uitgewisseld en overeenstemming bereikt over een bijgewerkte lijst van producten voor tweërlei gebruik.

De deelnemende regeringen wisselden ook informatie uit over de wereldwijde uitdagingen op het gebied van non-proliferatie en bevestigden zij hun krachtige steun voor de volledige en doeltreffende uitvoering van het non-proliferatieverdrag (NPV).

De deelnemende regeringen blijven de huidige maatregelen om tot volledige denuclearisering en duurzame vrede op het Koreaanse schiereiland te komen, steunen.

Ze bevestigden opnieuw hun inzet voor de volledige uitvoering van de resoluties 2371 (2017), 2375 (2017) en 2397 (2017) van de VN-Veiligheidsraad (UNSC). De deelnemende regeringen blijven er bij dat, in overeenstemming met die resoluties, geen van de door NSG gecontroleerde producten aan de Democratische volksrepubliek Korea (DVK) mag worden geleverd.

De deelnemende regeringen zijn zich bewust van de voortdurende verplichtingen van de internationale gemeenschap in het kader van de resolutie 2231 (2015) van de UNSC over het nucleaire programma van Iran en de aanhoudende bezorgdheid over de uitvoering ervan. Sinds de laatste plenaire vergadering (plenaire 2023) blijft de NSG informatie ontvangen van de coördinator van het gezamenlijk alomvattend actieplan (Joint Comprehensive Plan of Action-JCPOA) en beperkende maatregelen in dat kader.

Daarnaast zette de groep haar besprekingen verder over aanvragen tot deelname aan de NSG, ook door landen die het NPV niet ondertekenden.

Tijdens de plenaire vergadering in Buenos Aires werd het roterend voorzitterschap van de NSG voor het volgende jaar toevertrouwd aan Brazilië. Dit zal eindigen in 2024 met de organisatie van een plenaire vergadering in Rio de Janeiro.

6.2. België

De richtlijnen van de NSG worden door ieder deelnemend land, volgens zijn nationale wetten en praktijken, in uitvoering gebracht. In België werden ze omgezet door de voornoemde wet van 9 februari 1981 en door het voornoemd koninklijk besluit van 12 mei 1989. Ze worden ook geïmplementeerd door de Europese Unie in verordening 2021/821 van 20 mei 2021 tot instelling van een regeling van de Unie voor controle op de uitvoer, de tussenhandel, de technische bijstand, de doorvoer en de overbrenging van producten voor tweërlei gebruik (herschikking). Die Europese verordening heeft betrekking op de controle van een meer volledige reeks gevoelige goederen, aangezien ze de omzetting is van verschillende internationale controleregelingen. De gewesten passen ze in haar geheel toe om uitvoervergunningen af te geven voor de opgesomde goederen. Federale voorafgaande machtigingen zijn enkel van toepassing op goederen die onder de NSG-richtlijnen vallen.

7. Activiteiten in 2023

7.1. Vergaderingen

De Commissie is in 2023 elfmaal bijeengekomen op:

- 19 januari
- 28 februari
- 28 maart
- 25 april
- 26 mei
- 20 juni
- 18 juli
- 31 augustus
- 5 oktober
- 27 oktober
- 23 november

7.2. Machtigingen

In de loop van 2023 werden 55 machtigingen getekend voor de uitvoer van nucleaire goederen en nucleair verwante goederen voor dubbel gebruik. De toename van de laatste jaren is te wijten aan het stijgend aantal aanvragen voor machtigingen voor goederen voor dubbel gebruik.

Het gaat in het bijzonder om de volgende aanvragen:

- Eén export van drie CNC's naar Bosnië en Herzegovina;
- Eén export van reserveonderdelen voor rondloperpersen naar China;
- Eén export van detectoren naar China;
- Eén export van elf CNC's naar China;
- Eén export van 5 CNC's naar China;
- Eén export van aluminium naar India;
- Eén export van een massaspectroscop naar Israël;
- Eén export van referentiemateriaal naar Israël;
- Eén export van een CNC naar Kazachstan;
- Eén export van een softwaresleutel naar Mexico;
- Eén export van glasvezel naar Oekraïne;
- Eén export van twee CNC's naar Servië;
- Eén export van motorpompen naar Slovenië;
- Eén export van glasvezel naar Turkije;
- Eén export van motorpompen naar het Verenigd Koninkrijk;
- Eén export van reserveonderdelen voor rondloperpersen naar het Verenigd Koninkrijk;
- Eén export van een warm isostatische pers naar het Verenigd Koninkrijk;
- Eén export van motorpompen naar Zwitserland;
- Eén export van een reserveonderdeel voor een cyclotron naar Zwitserland;
- Eén export van motorpompen naar Zweden;
- Twee exporten van technische documenten naar Canada;
- Twee exporten van twee CNC's naar Oekraïne;
- Twee exporten van technische documenten naar Zuid-Afrika.
- Drie exporten van aluminium naar Israël;
- Drie exporten van een 5e arm voor een CNC naar Oekraïne;
- Vier exporten van een CNC naar Servië;
- Vier exporten van motorpompen naar Spanje;
- Vijf exporten van een CNC naar Bosnië en Herzegovina;
- Acht exporten van een CNC naar Oekraïne;
- Twee transfers van motorpompen naar Frankrijk.

Tabel 1. Evolutie van het aantal toegekende machtigingen in de voorbije 5 jaar

Jaar	Toegekende machtiging
2019	13
2020	19
2021	16
2022	34
2023	55

Bron: FOD Economie.

7.3. Weigeringsen

In de loop van 2023 werden er vijf weigeringsen getekend voor aanvragingsen voor de uitvoer van nucleaire goederen en nucleair verwante goederen voor dubbel gebruik:

- Eén export van roestvrij staal naar Brazilië;
- Eén export van germaniumdetectoren naar China;
- Eén export van een warm isostatische pers naar China;
- Eén export van Lasflux naar India;
- Eén export van magnesium naar Pakistan.

Dossiers die onvolledig of teruggetrokken waren worden niet gerapporteerd.

Tabel 2. Evolutive van het aantal weigeringsen in de voorbije 5 jaar

Jaar	Weigeringsen
2019	2
2020	4
2021	4
2022	0
2023	5

Bron: FOD Economie.

7.4. Adviesverstrekkingen

- Advies over de driejaarlijkse herziening van weigeringsen meegedeeld door België in het kader van de nucleaire exportcontroleregimes.
- Advies over specifieke vragen uit de regio's: onregelmatige uitvoeren, analyse van de karakteristieken van de goederen (gevallen waarvoor een regionale vergunning nodig is maar niet altijd een machtiging), informatie over weigeringsen die direct door regio's zijn uitgegeven.
- Analyse van verschillende intra-Europese overlegprocedures op basis van artikel 11 van Europese verordening 2021/821 en advies over een enkele intra-Europese exportaanvragingsen.

7.5. Andere activiteiten

- Deelname van het secretariaat van de Commissie aan de vergaderingsen van de Nuclear Suppliers Group: tussentijdse informele vergadering in april 2023 en november 2023.
- Opvolging van administratieve procedures op het gebied van onregelmatige uitvoer van nucleaire goederen en goederen voor dubbel gebruik.

FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie

Vooruitgangstraat 50
1210 Brussel
Ondernemingsnummer: 0314.595.348
economie.fgov.be